

3. Нормативно обмежити споживче кредитування, впровадити диференційовані ставки резервування залежно від структури кредитного портфеля, забезпечити інформування позичальника про реальну ціну кредиту.

4. Впровадити з метою стимулювання заощаджень нові депозитні інструменти із процентними ставками, прив'язаними до фактичного індексу інфляції.

5. Посилити контроль за рівнем «проблемних» кредитів, дотриманням банками показників фінансової стійкості.

6. Мінімізувати розмір бюджетного дефіциту; привести соціальні видатки у відповідність із реальними фінансовими можливостями держави і здоровим глуздом; забезпечити спрямування доходів від приватизації винятково на стимулювання реалізації інвестиційних програм, насамперед у галузях інфраструктури;

— скоротити бюджетні витрати, які мають непродуктивний характер, або принаймні обмежити зростання таких витрат (до них в умовах високої інфляції можна віднести, поза жодним сумнівом, видатки на оборону);

— спрямувати додаткові бюджетні ресурси на державну підтримку тих сфер діяльності і галузей, які безпосередньо наповнюють споживчий ринок, насамперед сільськогосподарських товаровиробників. [4]

Висновки. Метою прогнозування інфляції є створення наукових передумов для прийняття та реалізації управлінських рішень. З огляду на це, основними функціями прогнозування інфляції є науковий аналіз інфляційної динаміки; дослідження причинно-наслідкових зв'язків, які визначають динаміку цін; оцінка темпів інфляції; виявлення альтернатив розвитку інфляційного процесу. З метою дотримання зазначених функцій прогнозування інфляції має ґрунтуватись на певних принципах, таких як: принцип цілеспрямованості, системності, наукової обґрунтованості, адекватності та альтернативності. Дотримання цих принципів покликане забезпечити методологічну єдність різних методів та моделей інфляційного прогнозування.

Отже, інфляція для суспільства може створювати певну небезпеку. Тому вона має бути важливим об'єктом державного регулювання. В його основі лежить антиінфляційна політика, головними складниками якої є виважена грошово-кредитна політика, впорядкування державних фінансів, раціоналізація структури національної економіки та зовнішньоекономічної діяльності [5].

Література

1. Про додаткові заходи щодо діяльності банків: Постанова Правління Національного банку України №319 від 11.10.2008 // zakon1.rada.gov.ua.
2. Филиппова І.Г. «ПОРОЧНЕ КОЛО» ІНФЛЯЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ, УДК 338.242.4: 331.522
3. Богдан Данилишин: Захист національних соціально-економічних інтересів залишається пріоритетом Уряду
http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=136244769
4. Антиінфляційна політика: шок чи терапія? Петро Порошенко «Дзеркало тижня» №15, 19 квітня 2008
5. Фінансовий ринок / В.В. Васильєва, О.Р. Васильченко. – Донецьк-Макіївка : Вид-во "НОРД-ПРЕС", 2007. – 403 с.

Рябов С. А., Школярєнко О. А.

КОРРУПЦИЯ КАК ТОРМОЗ ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ

Борьба с коррупцией в нашей стране похожа на битву с многоликим драконом: отрубишь одну голову – вырастут три других. Коррупция тормозит экономическое развитие Украины, значительно ухудшает деловой климат и создает барьеры для привлечения инвестиций.

Актуальность темы коррупции существует постольку, поскольку чиновник может распоряжаться не принадлежащими ему ресурсами путем принятия или непринятия тех или иных решений. К числу таких ресурсов относятся бюджетные средства, госсобственность, госзаказы или

льготы и т.п. При этом коррупцию провоцирует низкая зарплата чиновников, не соответствующая их квалификации и ответственности, а также ряд других факторов.

Коррупция оказывает разлагающее влияние на все стороны жизни, но если ограничиться социально-экономическими последствиями, то вкратце они таковы:

- расширяется теневая экономика, что приводит к уменьшению налоговых поступлений;
- разрушаются конкурентные механизмы рынка, что снижает эффективность рынка и государственного регулирования (не государство регулирует рынок, а рынок "регулирует" государство);
- неэффективно используются бюджетные средства, что еще более усугубляет проблемы бюджета;
- затрудняется появление эффективных собственников в процессе приватизации;
- ухудшается инвестиционный климат;
- усиливается имущественное расслоение, социальная напряженность;
- дискредитируется право, в общественном сознании формируется ощущение незащитности граждан перед преступностью и властью, усиливается нравственная деградация общества. [3]

Экономическим результатом всех этих процессов является замедление темпов экономического роста.

Как это ни парадоксально, но развитию коррупции мы в определенной степени обязаны и иностранцам. Ослабление государства при переходе к рынку объективно усиливает влияние на него международной коррупции, когда потенциальным политическим союзникам раздаются финансовые средства в виде различного рода грантов и кредитов "технической помощи". Международный бизнес также часто использует коррупцию как инструмент проникновения на рынок и закрепления на нем. По данным американских экспертов, при заключении крупных контрактов в 80% случаев они доставались иностранным компаниям, предлагавшим взятки... Нам полезно знать, что налоговое законодательство многих стран фактически поощряет такое поведение, рассматривая это как необходимые для производства затраты. Только законы США напрямую запрещают использование взяток на территории других стран.

Конечно, коррупция - интернациональная проблема, она свойственна всем странам. Разница лишь в масштабах. Но для развивающихся стран и стран с переходной экономикой коррупция, сочетающаяся со слабостью государства, представляет собой очень серьезную угрозу. Она может погубить целые страны. [1] Наглядный пример - Нигерия, самая коррумпированная страна в мире. Многочисленные попытки бороться с коррупцией в Нигерии ни к чему не привели и мировое сообщество уже окончательно смирилось с мыслью, что патологическая коррупция в этой стране непреодолима. Впору ставить медицинский диагноз целому народу.

Но есть и положительный опыт преодоления коррупции, например, в том же Сингапуре. При этом одной из ключевых мер антикоррупционной программы правительства Сингапура было резкое увеличение зарплаты госслужащих, причем во времена, когда страна далеко не процветала. Как выразился премьер Сингапура, "если платить орешками - министрами будут обезьянки". Сегодня Сингапур - одна из наименее коррумпированных стран мира.

Коррупция - это лакмусовая бумажка эффективности государства, это прежде всего сигнал, указывающий на неэффективную работу госсистемы. Чем хуже государство выполняет свои функции, тем больше места остается для коррупции. Вместе с тем следует полностью отдавать себе отчет в том, что это сложнейшая социально-экономическая болезнь, которая примитивными рецептами не лечится. Например, нереальный бюджет государства уже содержит коррупционную составляющую, т.к. любое неисполнение государством своих обязательств создает почву для злоупотреблений (дефицит госуслуг порождает коррупционные предложения и т.д. и т.п.).

Главная проблема заключается в том, что связь между коррупцией и порождающими ее причинами двусторонняя. С одной стороны, эти проблемы как раз усугубляют коррупцию, а с другой стороны, коррупция их вновь создает. Поэтому преодолеть этот замкнутый круг можно лишь одновременно решая все проблемы, порождающие коррупцию.

В принципе механизмы антикоррупционной борьбы во всем мире достаточно отработаны. Обычно, говоря о борьбе с коррупцией, упоминают необходимость наличия трех основных условий - политической воли руководства, антикоррупционного законодательства и эффективно рабо-

тающої правоохоронительної системи. Но боротьба неможлива без розробки спеціальної державної антикорупційної програми, оснований на правильному розумінні причин, породжують корупцію. Таку програму не можна створити на аматорському рівні

Невнятно сформульовані і скомпрометовані ліберальні цінності швидко трансформувалися в культ налічності, який і являється в нинішнє час домінуючою ідеологією. [2]

Чиновники можуть зупинити тільки страх або ідея, якщо ж по тем або іншим причинам немає страху перед розоблаченням, то тільки ідея.

Для ефективного боротьби необхідно, щоб в політичній еліті країни створилася критична маса носіїв і прихильників ідеї.

Одним з найбільш небезпечних наслідків розвалу економіки стало передельне ослаблення держави.

Держави, яке повинно регулювати ринок. Но на практиці скрізь і поруч ми спостерігаємо зворотне - як наш ринок "регулює" державу. Ці тенденції необхідно змінити. І імпульси в цьому напрямку повинні виходити спочатку від президентської влади. Без сильного держави у нас не буде сильного ринку. Ринку потрібно повернення держави, який швидко привів країну до економічного краху.

Все це дійсно необхідні, але, вважаю, все ж недостатні умови для боротьби з корупцією.

Замість ліберальних цінностей, процвітає корупція.

Література

1. Волженкин Б.В. Коррупция. СПб, 1998
2. Катаев Н.А. Сердюк Л.В. Коррупция Уфа 1995г.
3. Коррупция: политические, экономические, организационные и правовые проблемы. Под ред. Лунева В.В. М.,Юристъ 2001 г.

Рягузов Н.А., Табачкова Н.А.

ІНДЕКС ЛЮДСЬКОГО ЩАСТЯ – ПОКАЗНИК РІВНЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ЛЮДСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку важливе значення мають принципи управління суспільством, які забезпечують пошук «шляхів якісного покращення життєвих умов людини» [1]. Таким чином, прагнення до покращення умов життєдіяльності спонукає суспільство орієнтуватися не на кількісне економічне зростання, а на зростання якісне. Головною рисою економіки під впливом глобалізації стане конкуренція між країнами за якість життя, яка забезпечує формування та розвиток людського капіталу та визначає позиції країни на міжнародній арені. Але слід зазначити, що не можна ототожнювати поняття якості життя з рівнем життя. За визначенням Всесвітньої організації охорони здоров'я якість життя – це «визначення людиною її місця в житті у контексті культури та системи цінностей, в яких вона живе, і у зв'язку з цілями, очікуваннями, стандартами та інтересами цієї людини» [4]. Тобто якість життя кожна людина визначає особисто для себе, наскільки вона добре себе почуває фізично, емоційно, наскільки вона задоволена своїм добробутом, своєю роботою, друзями, сім'єю, політикою держави.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Протягом довгого часу дослідники намагаються з'ясувати, від чого залежить щастя кожної людини окремо та нації в цілому.

Наприклад, В. Франкл зазначає, що щастя людини безпосередньо залежить від того, наскільки її дії є змістовними. Вперше портрет щасливої людини зробив К. Роджерс. Дослідник виділив декілька умов «гарного життя», під яким розумів не статичний, а динамічний процес. До таких умов належать: щасливі люди прагнуть жити теперішнім; довіряють не авторитетам та ідеям, а